

ΠΑΝΑΓΪΑ ΠΑΡΗΓΟΡΉΤΙΣΣΑ

Κτίσμα του 13ου αιώνα από το Νικηφόρο Α΄ Κομνηνό Δούκα και τη γυναίκα του Άννα Παλαιολογίνα Κατακουζηνή. Από την μεγάλη σταυροπηγιακή μονή σώζονται σήμερα ο ναός, η Τράπεζα και 16 κελιά. Ο ναός εντυπωσιάζει με τις εξωτερικές και εσωτερικές αρχιτεκτονικές καινοτομίες του, ενώ μοναδικός στην εκκλησιαστική αρχιτεκτονική είναι ο τρόπος στήριξης του κεντρικού τρούλου όπου και σώζεται το ψηφιδωτό του Παντοκράτορα.

Είναι η “αρχόντισσα” της σημερινής Άρτας, το αγκάλισμα της άλλοτε ένδοξης πρωτεύουσας του Δεσποτάτου της Ηπείρου. Δεσπόζει στην πυκνοκατοικημένη δυτική πλαγιά του λόφου Περάνθη, υποδηλώνοντας με την επιβλητική της παρουσία το μεγαλείο της Βυζαντινής Άρτας. Η πρωτοτυπία

του σχεδίου της, οι αρχιτεκτονικές της καινοτομίες και η πλούσια κεραμοπλαστική της διακόσμηση την καθιστούν μοναδικό δείγμα βυζαντινής ναοδομίας σε όλο τον ορθόδοξο χριστιανικό κόσμο. Οι ανασκαφές αποκάλυψαν την ύπαρξη και άλλου παλαιότερου ναΐσκου. Οι πολλές φθορές συντέλεσαν στο να χάσει ο ναός ένα μεγάλο μέρος από την παλιά του εσωτερική λαμπρότητα, διατήρησε ωστόσο το επιβλητικό του μεγαλείο.